

Povinné očkování proti covidu v Česku už není tabu. Mluví se o něm na nejvyšších místech

TOMÁŠ PERGLER, DANIELA PŘÁDOVÁ

Povinné očkování řešila vládní Rada pro zdravotní rizika, vznikne meziresortní „očkovací“ komise. Většina známých expertů povinnost očkovat se podporuje pouze pro zdravotníky nebo sociální pracovníky.

V posledních dnech se několik zdravotnických odborníků vyslovilo pro povinné očkování proti onemocnění covid-19. V neděli jej podpořila náměstkyně ministra zdravotnictví pro zdravotní péči Martina Koziar Vašáková, v pondělí se přidala hlavní hygienička Pavla Svrčinová. Vyšlo také najevo, že o povinném očkování diskutovala vládní Rada pro zdravotní rizika v čele s premiérem v demisi Andrejem Babišem (ANO).

Ten na pondělní tiskové konferenci po jednání vlády uvedl, že vláda na téma povinného očkování určitých profesí otevřela debatu. Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) ji chce mít uzavřenou do konce týdne a příští týden vládě předloží stanovisko ministerstva. „Bavíme se o kritické infrastruktuře, případně o zdravotnících a sociálních pracovnících. Uvidíme, možná že tam budou i další skupiny,“ řekl Vojtěch. Babiš uvedl i další státní zaměstnance, jako jsou vojáci, policisté nebo hasiči.

Mezi většinou expertů, kteří se zabývají bojem proti pandemii covidu, má povinné očkování jen omezenou podporu – přinejmenším to, že by povinnost platila pro všechny obyvatele. Rada známých odborníků se nyní přiklání právě k variantě, která by se týkala jen vybraných profesí – hlavně zdravotníků a sociálních pracovníků. Nebo případně i učitelů.

Jedním z mála známých vědců, kteří veřejně podpořili povinné očkování všech občanů, je imunolog Václav Hořejší. Naopak zdrženlivě se vyjadřuje například bývalý ministr zdravotnictví a někdejší vládní hlavní epidemiolog Roman Prymula nebo další odborníci.

Hlavním propagátorem povinného očkování proti covidu-19 se mezi vědci stal mikrobiolog Peter Šebo, vedoucí laboratoře v Mikrobiologickém ústavu Akademie věd. V první polovině listopadu začal sbírat podpisy pod elektronickou petici, ve které vyzval vládu, aby do vyhlášky o povinných očkovacích látkách zahrnula i vakcínu proti covidu-19.

„Žijí tu dva miliony lidí, kteří musejí poznat, že nejsou na planetě sami,“ řekl Šebo pro Seznam Zprávy na adresu obyvatel Česka, kteří se zatím odmítali nechat očkovat. „Bohužel jsme v tom současném průšvihů všichni docela zbytečně a stojí nás to strašlivé peníze,“ uvedl profesor.

Do pondělního odpoledne se pod jeho [petici](#) shromáždilo více než 2 500 podpisů. Povinné očkování podpořili například ředitel Knihovny Václava Havla a bývalý diplomat Michael Žantovský nebo bývalá předsedkyně Akademie věd Helena Illnerová.

Širší podporu má zatím myšlenka, aby se povinné očkování vztáhlo pouze na zdravotníky a pečovatele v sociálních službách, podobně jako například ve Francii nebo Itálii. Takový názor podpořil v nedělní debatě v České televizi epidemiolog Prymula.

Už dříve se pro povinné očkování v uvedených profesích vyslovila mezioborová skupina MESES, která vydává doporučení k vládním opatřením proti epidemii.

„V tuto chvíli nejsou vyčerpány všechny způsoby, jak očkování více zpřístupnit občanům,“ zdůvodnil pro Seznam Zprávy jeden z členů skupiny, sociolog Martin Buchtík. Podle něj by vláda měla změnit přístup k neočkovaným a více zapojit praktické lékaře a mobilní očkovací týmy.

„Každý člověk, který není naočkovaný, by měl být aktivně kontaktován s pozvánkou k očkování k praktickému lékaři nebo k mobilnímu týmu,“ řekl Buchtík.

Odliv pracovníků nepřijde

A co na povinné očkování říkají zástupci profesí, kterých by se v tomto scénáři mohlo týkat? Podle ředitele Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiřího Horeckého se odhady proočkovanosti mezi jejich pracovníky pohybují na 65 až 66 procentech. Z reakcí členských organizací podle Horeckého zároveň vyplývá, že poměr mezi příznivci a odpůrci návrhu na povinné očkování je podobný tomu, jaký je vidět ve statistice očkovaní.

„To znamená, že dvě třetiny zhruba říkají, že by to mělo být povinné, jedna třetina říká, že ne. Argumentují obavou, že by ti, kdo odmítají očkování, odešli ze sociálních služeb a byla by personální krize,“ uvedl pro Seznam Zprávy.

Sám se domnívá, že je zavedení povinného očkování proti covidu v rámci sociálních služeb spíše otázkou času. Hromadných odchodů zaměstnanců, kteří vakcínu nechtějí, se neobává.

„Domníváme se, že by to dopadlo jako ve Francii, kde byl odpor úplně stejný, ale nakonec, když měli být všichni očkovaní, bylo zaměstnanců, kteří skutečně odešli, ani ne půl procenta. Vyplývá to z toho, co víme od francouzských kolegů. To znamená, že z těch vyhrůžek se naplnilo velmi malé množství a reálnou personální krizi to nepůsobilo,“ dodává.

V sociálních službách nyní Horeckého asociace zaznamenává kolem 500 zaměstnanců a klientů s covidem dohromady, což je oproti loňskému podzimu nesrovnatelně méně – tehdy bylo nakažených skoro devět tisíc lidí. Efekt očkování je podle Horeckého výrazně znát. Mezi klienty podstoupilo vakcinaci okolo 90 procent lidí.

„Příkláněl bych se k tomu, aby v roce 2022 bylo očkování v nějaký moment povinné, podobně jako je to třeba u žloutenky. Jednak pro ochranu klientů i ochranu zaměstnanců, protože i oni se samozřejmě vystavují daleko většímu riziku. Myslím, že je otázka času, kdy se k tomu většina zemí přidá. Možná může být debata, zda by to bylo ve všech službách, ale to už jsou detaily,“ dodal.

Podporu povinnému očkování dlouhodobě vyjadřuje také Česká lékařská komora (ČLK). Ve svém aktuálním [stanovisku](#) apeluje na rychlou povinnost pro vymezené profese i legislativní změny, které umožní plošné povinné očkování všech dospělých v Česku.

„Znovu žádáme o okamžité zavedení povinného očkování pro zdravotníky a pracovníky v sociálních službách, přičemž totéž doporučujeme i pro zaměstnance škol. Představenstvo ČLK podporuje přijetí takových legislativních změn, které v co nejkratší době umožní zavést v ČR povinné očkování proti nemoci covid-19 pro osoby starší 18 let, pokud tyto nemají opravdu závažné zdravotní kontraindikace pro očkování, které jim prokazatelně může zachránit život,“ uvádí.

Jak [upozornil](#) Radiožurnál, proočkovanost alespoň jednou dávkou je nyní na 87 procentech u lékařů a na 81 procentech v případě zdravotních sester.

Situace s očkovaním mezi učiteli ale známa není. Seznam Zprávy na to už dříve [upozornily](#). Přesný počet pedagogů očkovaných proti covidu neviduje žádné z ministerstev, ani Ústav zdravotnických informací a statistiky.

Podle odhadů sice i v této profesní skupině převažují očkovaní lidé, jak velkou podporu by ale mělo případné zavedení očkovací povinnosti, není jisté.

„V asociaci jsme se touto problematikou nezabývali. Já osobně jsem proti všemu povinnému a plošnému. Zastávám názor, že je to odpovědnost každého z nás – k sobě i k ostatním,“ uvedla pro Seznam Zprávy Renata Schejbalová, předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií ČR a ředitelka pražského gymnázia Nad Stolou.

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/povinne-ockovani-proti-covidu-v-cesku-uz-neni-tabu-debata-se-rozjizdi-181233>